

Elmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apskait nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

No. 255.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Paned., 30 d. Spalio (October), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

PAPIGINTA "LAISVĖ" DAR PUSEI MĖNESIO

Iki Lapkričio 15 d. "Laisvė" Bus Dar 5 Doleriai Metam

NAUDOKITĖS, DRAUGAI, PROGA.

Zmonės Reikalauja, kad Būtų Pratęstas Laikas Papigintos "Laisvės".

"Laisvės" skaitytojai, draugai ir platintojai!

Su spalio 31 diena baigėsi "Laisvės" mėnuo. Turėjo baigtis laikas, kur galima buvo gauti dienraštį "Laisvė" už \$5 metam.

Bet per paskutines šio mėnesio dienas pradėjo atėti daugelis laiškų su reikalavimais ir prašymais, kad dar pratęstą kiek laiko, kad galima būtų užsirašyti "Laisvė" papiginta kaina.

Idomu, kas, būtent, daugiausia reikalauja ir prašo pratęsti laiką papigintos "Laisvės". Tai anglakasiai ir kiti darbininkai, kurie ilgai streikavo ir ką tik grįžo į darbą. Jie dar iš bankruto neišlindę, dar nesuitaupę skatiko, kad galėtų tokiu trumpu laiku užsimokėti \$5 metinės prenumeratos už dienraštį "Laisvė".

Paskui; to prašo ir reikalauja šiaip paprasti darbininkai, kurie patys tik per šį mėnesį užsirašė "Laisvė". Jiem "Laisvė" patiko. Jie norėtų užrašyti ir kitiems darbininkams, kaip galint daugiau. O čia jau laiko visai nelieka.

Toliau, įvairūs "Laisvės" draugai ir platintojai praneša, kad paskutinėmis dienomis "Laisvės" platinimas pradeda geriausiai įsisu- buoti. Atvėso oras, eina visokie parengimai, prakalbos; ateina apvaikšiojimas 5 metu sukaktuvių proletarinės Rusų Revoliucijos, kuris apims bent savaitę laiko įvairiose atskirose vietose. "Laisvė" per tas dienas bus talpinami raštai apie įvairiausius dalykus, susijusius su Rusijos revoliucija.

Tie draugai irgi pageidauja, kad būtų pratęsta papiginta "Laisvė".

Todel ir palieka papigintą "Laisvė" dar 15 dienų. Tai yra iki lapkričio 15 d. dienraštį "Laisvė" dar galima bus gauti už \$5 metam.

Draugai, išnaudokite tą laiką. Gaukite daugiausia naujų skaitytojų!

FRISCO IR ILL. GELŽKELIAI PAKRIKĖ.

Šoomenai Tebestreikuoja. Frisco ir Illinois gelžkelių pakrikė iš priežasties streiko savo dirbtuvių darbininkų. Frisco kompanija įvairiose vietose mėgino suorganizuoti savo kompaninę uniją gelžkelio dirbtuvių darbininkų. Bet mėginimai iki šiol nepasisekė.

Moterų 10 Syk Mažiau Kalėjimuose, Kaip Vyrų

Washingtonas. — Apyskaitos parodo, kad moterys kur kas rečiau pakliuva į policijos stotį ir į kalėjimą, negu vyrai. Taip antai, šių metų liepos 1 d. Wisconsin valstijos policijos nuovadose

FAŠISTAI DARO SAVO TVARKĄ ITALIJOJE

KARALIUS PATURI FAŠISTŲ PUSĖ

Roma. — Fašistai (juodašimčiai patriotai), galima sakyti, šeiminkauja Italijoje. Karalius jiems pritaria. Fašistai susisipietė į Romą ir reikalauja, kad būtų sudaryta tokia ministerija, kaip patinka fašistams; kad jie gautų svarbiausias ministerijų vietas ir kontroliuotų valdžią. Jie grumoją ginklu, jeigu kas pasipriešins jų planam ir noram.

Ministerija nutarė paskelbti karo stovį Italijoje. — Kol nauji ministerija dar nesuorganizuota, tai ministerijų pareigas tebeina senoji ministerija. Bet karalius atsisakė pasirašyti po ministerijos reikalavimų paskelbti karo stovį. Jis, matyt, nenori nusidėti fašistams, nenori per daug suvaržyti jų žygių. Fašistai yra akli karaliaus šalininkai.

nėj. Bet kapitalistai niekad gražiuoju neduos darbininkams kontrolės gamyboj, fabrike, dirbtuvėj, kasykloj.

Anglų Darbo Partija Stato Savo "Reikalavimus"

Londonas. — Anglijos Darbo Partija išleido manifestą visiem Anglijos darbininkams. Darbo Partijos vadai užtikrina, kad darbininkai gali savo tikslą pasiekti ramiais konstituciniais būdais, tai yra per rinkimus ir balsavimus. Jie tvirtina, kad darbininkai gali įvesti "tikrą demokratinę" tvarką be jokio "smarkaus sukilimo bei klasių karo", be jokios prievartos bei kraujo liejimo.

Darbo Partijos vadai reikalauja, betgi, kad teisingiau būtų padalintas darbo vaisius; kad būtų kasykloj ir gelžkeliui paimta į valstybės nuosavybę; kad būtų pagerintas įstatymas apie atlyginimą darbininkam atsitikime sužeidimo, ligos ir t.t.; kad būtų peržiūrėtos sutartys su kitomis šalimis, padarytos po paskutiniam imperialistiniam karui.

Partijos vadai taip pat reikalauja, kad būtų apskaituoti tikrais mokesčiais turtai žmonių, kurie turi daugiau, kaip 25,000 dolerių nuosavybės. Iš tų mokesčių turėtų būti mokama karų skolos. Tuo būdu, sakė manifestas, galima būtų geriau atgaivinti Anglų pramonę.

Nugąsdino Liudytoją Apie Nužudymą Klebono ir jo Meiluzės

New Brunswick, N. J. — Buvo pabėgus Jane Gibsonienė, svarbiausia liudytoja apie nužudymą kunigo Hall ir zakristijonienės Millsienės, jo meiluzės, Gibsonienė bijojo, kad jai nekeršytų likusi Hallo pati ir jos gimimės. Gibsonienė iki šiol liudytoja taip, kad kalėčia puola ant Halo pačios ir jos brolio Henry'o Stevenso. Stevensai yra dideli turtingieji; todėl valdžia jų vis dar nekliudo.

Bet tie visi reikalavimai, tai, žinoma, tik žodžiai. Darbo Partijos vadai rimtai nekovoja už tuos reikalavimus, o be kovos tai išnaudotojai visiškai nesiskaitys su panašiais reikalavimais.

Govėda politikierių iš Darbo Partijos viršūnių nori patekti per šiuos rinkimus į Anglų parlamentą. Tai jie ir gerinasi darbininkam balsuotojam visokiais žadėjimais. O Anglijoj iš 20 milijonų balsuotojų yra 16 milijonų darbininkų.

Negali Prisišaukti Spaustuvių Darbininkų

Detroito Spaustuvių Darbininkai Išsiskirstė per Streiką, o Dabar Savininkam Stinga Darbininkų.

Zada Sugrįžusiem Geras Sąlygas.

Detroit, Mich. — Pernai metais lapkričio mėnesį čia sustreikavo spaustuvių darbininkai, nariai Spaustuvių Darbininkų unijos. Streikas užsitęsė, ir darbininkai išsiskirstė, išvažinėjo į kitas vietas be nūjė į kitus darbus. Spaustuvių savininkai atsidūrė kebliam padėjime. Smarkiau pradėjo eiti spaustuvių darbai, o nėra gerų patyrių darbininkų. Taigi spaustuvių darbai pasiryžo kaip nors vėl sutraukti, sušaukti į Detroitą savo darbininkus, kurie buvo išskrikę. Spaustuvių savininkai dabar jiems siulo didesnę mokesčių, negu unija reikalavo. Be to, savininkai žada jiems tam tikra nuosimti savo jamų (įplauku). kaino honusu (priedu, dovanų). Pagaliau, spaustuvių savininkai ketina grįžusiem darbininkam suteikti kiek šerų (dalių) savo lizny.

Na, tai priėjo ožka prie vežimo.

METALO MAINIERIAM PRIDĖJO UŽDARBIO.

Tonopah, Nevl. — Metalokasvklu savininkai Tonopah ir Divide distriktuose pridėjo mainieriam mokesnio.

RUOŠIASI VĖL UŽPULTI SOVIETUS

Gen. Dieterichs Kviečia Chinus į Talką Prieš Rusiją

RAUDONOJI ARMIJA ISVIJO DIETERICHŠĄ IS VLADIVOSTOKO.

Jis Dabar Japonijoj Daro Naujus Kontr-revoliucinius Planus.

Tokio, Japonija. — Raudonoji Armija Tolimųjų Rytų Respublikos ką tik išmušė generolą Dieterichšą iš Vladivostoko. Ką tik spėjo pabėgti jis ir gauja jo sėbrų į Japoniją; o jie jau vėl daro naujus planus, kaip išnaujo eiti ir sumušti Tolimųjų Rytų Respubliką, o paskui pačių Sovietų Rusiją.

Tuo tikslu Dieterichs varo derybas su chinų generolu Čanu. Čanas viešpatauja Mandžurijoj ir turi porą šimtų tūkstančių kareivių. Bet ir tas naujas planas juodašimčio generolo nepasiseks. Jeigu jis negalėjo sumušti Tolimųjų Rytų Respubliką su pagalba Japonijos, tai tikrai nieko nepės su pagalba chinų generolo.

DARBININKŲ PARDAVIKAI VOKIETIJOJ ŽADA BRAUKTI KOMUNISTUS IS UNIJŲ

Socialpardavikų Organas Vadina Komunistus "Vidujiniais Priešais".

Berlynas. — Vokietijos darbininkų pardavikai pradėjo mėti "komunistus" kaip ir šiol buvo, tai jos turėjo unijų. Vienur išmeta, ir išvalyti savo eiles". Reikšmė, kitur kitą žymesnę, išsluoti laukan komunistų veikėją. Bet dabar jau pardavikai nori pradėti braukti visus komunistus iš visų darbo unijų. Paskutinėmis dienomis "Korrespondenzblatt", oraganas Generalės Federacijos Laisvų Profesinių Sąjungų, viename redakcijos

apatinem po 50 centų per dieną, o viršutiniem po 25c. žinoma, fabrikantai ne iš jos: užsienio reikalų ministras noro padarė tą malonę savo kalnakasiam. Kalnakasiai reikalauja pridėti mokesnio ir grumoją streikuoti, jei gu nebus pridėta. — Dabar metalo mainierys vidutiniai čia uždirba po \$5.50 per dieną.

Paryžius. — Komunistai trečią sykį stato Andrių Marty kandidatą į miesto valdybą. Marty's du sykiu jau buvo išrinktas į miesto valdybą; bet jis tuo laiku sėdėjo kalėjimė; ir miesto vyriausybė atmetė abudu jų išrinkimus. Jis ir dabar tebe sėdi kalėjime. Baudžiamas, kad vadovavo sukilime Prancūzų jūrininkų Juodojo jūroj. Tie jūrininkai buvo pasiūti prieš Sovietų Rusiją. O Marty ir draugai sukurstė jūrininkus neklausyti valdžios ir nežudyti savo brolių rusų darbininkų ir valstiečių.

ZINIŲ ŽINELES

Londonas. — Visų šalių laivai, atėinantį į Angliją, turi turėti po gerų degtinų kiekvienam šimtui trečios klasės keliauhinkų. Toks yra Anglijos įstatymas. Taigi ir Amerikos laivai, plaukiantį į Anglijos uostus, turi vežtis degtinę. — Tuo tarpu Amerika, pagal savo blaivybės įstatymą, neįsleidžia kitų šalių laivų su degtine į šios šalies uostus.

Neapolis, Italija. — Į fašistų suvažiavimą atvyko 50,000 fašistų delegatų ir 40,000 fašistų kareivių; iš viso 90,000 juodašimčių monarchistų. Jie reikalauja, kad valdžia būtų pavesta jų rankas. Karalius ir fašistai, tai, girdi, bus tikroji Italijos valdžia. Sako, turi

Saskatoon, Sask, Kanada. — Mfrė Henry Lorenz, 117 metų senis. Jis labai daug rūkydavo (tabako) ir girdavosi, būk todėl ir gyvenęs taip ilgai.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijotose Valstijose ir Kanadoje — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

PLIENO TRUSTAS IR DARBININKAI

Plieno trustas šiuo metu turi labai daug "orderių". Jisai nespėja į laiką išpildyti juos. "Iron Age" rašo, jog "geri laikai" plieno gamybos industrijoje tęsis dar tula laiką. Pittsburgho laikraščiai dejuoja, kad plieno dirbtuvėms jau trūksta darbininkų. Kol mainieriai streikavo, tolei darbininkų užteko, nes daugelis mainierių dirbo plieno dirbtuvėse. Dabar gi atjauciama darbininkų stoka. Ateivių atvyksta labai mažai delei tų įstatymų, kuriuos išleido kongresas. O juk tuos sunkiausias darbus plieno peklėje kaip tik ateiviai ir dirba.

Kad apsaugoti nuo naujų streikų ir parodyti savo "gerą širdį", plieno korporacija pakėlė darbininkams algas ant 20%. Kaip kam tai gali pasirodyti dideliu darbininkų laimėjimu. O iš tikrųjų tai su tom pakeltom algom darbininkai, kurie kasdien turi dirbti po dešimtį valandų, teuzdirba tik \$3.60. Ar gi tat \$20 į savaitę yra atsakanti alga? Algos, vadinasi, plieno dirbtuvėse yra labai mažos, o ypačiai, jeigu atsiminsime, kad plienas vėl pabrango. Tasai mažas algų pakėlimas davė progos plieno trustui pabranginti prekes. To trusto valdytojai žino, kad geri laikai plieno industrijoje vis viena užsibaigs, nes ne amžinai reikės tiek daug naujų namų budavoti, tiek daug gelžkelių rėlių tiesti, tiek daug vagonų statyti. Mat, karo laiku, kuomet tik greitieji karo darbai tedirbta, buvo apleista ir namų budavojimas ir gatvėkarių bei gelžkelių statymas. Delei to toje produkcijos šakoje prisirinko labai daug orderių. Bet, kaip sakėme, jų nebus amžinai.

Plieno trustas, kuris dabar pakėlė algas ant 20%, prie pirmos progos vėl jas nukapos.

Mums rodosi, kad dabar būtų geriausia proga pradėti platų unijinės organizacijos darbą Pittsburghe ir apeliokėje. Kuomet užsakymų daug, o darbininkų nedaug, tuomet yra geras momentas del susispietimo ir organizacijos. Reikia tikėtis, kad Profesinių Sąjungų Apvietos Lyga atkreips savo dėmesį į Pittsburghą. Kuomet nors juk turės ateiti laikas, kad plieno darbininkai susiorganizuos.

Kova čia bus labai sunki. Kaslink lietuvių darbininkų, tai jie pereitame streike laikėsi gerai. Bet bėda buvo su lenkais, su vengrais. Ot, kur reikalingiausia pradėti darbą mūsų draugams vengrams ir lenkams. Ta darba reiktų čia pradėti nuo A B C.

Plieno pramonė priguli nuo geležies rūdos kasėjų. Gi rūdakasiai vidurinė Amerikos valstijose jau pradeda organizuotis. Jeigu jie bus susiorganizavę, tuomet ir plieno darbininkams bus lengviau kovoti. Bet jų kova būtų pasekmingesnė, jeigu pasisektų sudaryti bendrą frontą su angliakasiais.

Unijistai beveik visuose Amerikos miestuose veikliai dalyvauja ruošime apgynimo suareštuotų Michigane komunistų. Visoje eilėje vietų įsisteigė apgynimo komitetai. Daugelis stambiųjų unijų išreiškė savo simpatijas suareštuotiems draugams.

Susivienijusieji Amerikos Kurpiai savo suvažiavime pareiškė užuojautą Fosteriui ir jo draugams.

Tiktai menševikai lošia (kaip ir paprastai) skebu rolę. Jų partijos sekretorius Ieldžia paskala, būk surinktos apsigynimui aukos eisiančios slaptai, požeminiai Komunistų Partijai; Menševikai ne tik patys neaukoja, bet dar kitus atkalbinėja nuo aukojimo. Jų nuomone, Fosteriui ir kitiems tai ir reikėtų supūti kalėjimuose.

Menševikų pozicija lygiai tokia, kaip ir generalio prokuroro Daugherty.

Į Ameriką atvažiuoja Francijos menševikų vadas J. Longuet. Kelios isteriškos patriotės buvo pakėlusios lermą, kad jisai esąs bolševikas; bet Amerikos atstovybė Paryžių žino, kad ponas Longuet yra visai nepavojingas buržuazijai žmogus. Paryžiaus korespondentas hostoniško "Monitor'o" telegrafuoja: "Jojo partija yra labai bėdna ir maža, be įtekmės, o Longuet neteko savo darbo, nes nenorėjo būti komunistu".

Na, tokį žmogų juk visiškai nepavojinga išleisti Amerikon.

Liberalų "New Republic" užtikrina savo skaitytojus, kad visi jie gali ramiai miegoti, kolei p. Longuet važinės po Ameriką ir stiprins "tarptautinius ryšius".

Žinoma, Trečiojo Internacinalo atstovams kelias laisvai įvažiuoti į Ameriką buvo ir yra užkirstas.

A. Vincaitis.

APŽVALGA

LITAI — NAUJAS DARBININKAM SMŪGIS.

Lietuvos valdžia jau įsisteigė savo pinigūs, pavadintus litais. Prieš įsteigiant tuos pinigūs, valdžia ir visa buržuazinė spauda tvirtino, kad kaip greit pasirodys savi pinigai, taip greit darbininkų ir visų kitų padėtis žymiai pasigerins. Girdi, dabar Vokietijos markės vertė kasdien puola ir iš tos priežasties visi turi didelių nuostolių. Kada bus įvesti litai, jie bus pastovūs vertėje ir todėl niekas nuostolių neturės.

Dabar jau įvesti litai. Bet ir čia eina didžiausia spekuliacija. Jeigu kas nori litą iškeisti į markes, tai gauna mažai, o jeigu markes keičia į litus, tai už litus reikalaujama markių daug daugiau.

Bet tai dar ne viskas. Kauno "Laisvė" rašo, kad visos produktų kainos esą taip augstos, jog valdininkai, pirkdami produktus gaunamais litais, nieku būdu negalį išsimokėti. Bet "Laisvė" ramina valdininkus tuo, kad vėliaus kainos būsią mažesnės, nes tik dabar pardavėjai nesąžiningai

lupą, visai neatsižvelgdami į tai, kad litai esą auksu paretmi.

Teisybė, Kauno "Laisvė" susirūpinus tik valdininkų likimu, kad jie dabar su litine alga negalį pragyventi, bet apie darbininkus nieko nesako. Tuo tarpu ir darbininkams algos mokamos litais, neva auksu vertė, bet kas iš to, kad produktų pardavėjai tuos litus skaito ne kaip auksą, bet kaip popiergalį, ir reikalauja tris ar keturis syk daugiau, negu kad auksu mokėtų.

Tai gi, įvedus naujus, savus pinigūs, darbininkai gauna naują smūgį, o visokie spekuliantai, visokie bankai, keisdami litus į markes ir markes į litus, lobsta.

Lengva popiergalį pavadinti aukso vertę turinčiu, bet sunku rasti durnių, kurie kiekvieną tokį popiergalį griebtų lygiai, kaip auksą. Taip dabar yra ir su Lietuvos litais. Valdžia juos pavadino "auksiniais", bet kada žmogus, gavęs litą, bando už jį ką pirkti, tai jį iš jo priima ne kaip auksinį, bet kaip popierinį, neturintį tokios vertės, kokią turėtų auksinis litas.

ŽIOPLAS GIEDA, KVAILAS TURAVOJA

Jeigu norite išgirsti duetą, kurį žioplas gieda, o kvailas turavoja, tai pasiskaitykite J. Baltrušaičio redaguojamą taip vadinamą "Darbininkų Tiesą" ir P. Grigaičio redaguojamas "Naujienas". Dar senesniai Baltrušaitis su Grigaičiu pjevosi kaip katina, o dabar jau taip susibroliavo, kad net ductus gieda.

Viename J. Baltrušaičio redaguojamo laikraščio numeryje tilpo straipsnis, kur pasakojama, būk laisviečiai ("Laisvės" kooperacijoje dirbant darbininkai) susidėję sau į kišenius visus tuos šėrus, kuriuos žmonės aukoję tuomet, kuomet buvo sumanyta pavesti "Laisvė" Liet. Socialistų Sąjungai. Iš kur to žioplų laikraštis gavo tokių žinių, būk laisviečiai pavogė tuos šėrus ir į savo kišeniūs susidėjo, tai, veikiausiai, ne tik jis, bet ir jo patį negalėtų pasakyti. Jeigu pas tą žmogų būtų nors kiek proto, tai jis gerai žinotų, kad "Laisvės" kooperacijos šėrai nėra kokių ten kūjagalvių kompanijų šėrai, kuriuos valdžia uždraudžia parduoti arba už parduavinėjimą traukia teisman.

"Laisvė" yra kooperacija ir šėrų kaip parduavinėjimą, taip ir atpirkimo arba dovanojimą ne tik direktoriai kontroliuoja, bet ir valdžia. Ir jeigu kas šėrą aukojo, tai jis tapo įtrauktas į knygas ir įlipintas atgal, iš kur buvo išduotas. Jeigu kam šėras atmokamas, jis vėl eina per knygas. Nei vienas šėras negali būt atmokėtas, jeigu jis atgal nesugrąžintas ir netampa vėl į knygas

įlipintas. Kada Baltrušaitis norėjo už savo šėrą pinigūs atsiimti, tai pirmiausiai jis turėjo šėrą atsiųsti, kurį reikėjo į tą vietą įlipinti, iš kurios buvo išduotas, ir tik tada jis gavo savo pinigūs, nes to reikalauja valdžia. Priešingai pasielgus, būtų taip, kaip su kūjagalvių šėrais.

Vadinasi, laisviečiai už jokius šėrus nei cento negali gauti, nes visi šėrai valdzios kontroliuojami, iš visų šėrų kasmet valdžiai reikia duoti apskaitą. Vienok jis gieda, būk laisviečiai už kokius ten šėrus susikrovę į savo kišeniūs pinigūs.

J. Baltrušaitis tankiai pripasakoja visokių nesąmonių, todėl jam reikia atleisti to žioplų laikraštis gavo tokių žinių, būk laisviečiai pavogė tuos šėrus ir į savo kišeniūs susidėjo, tai, veikiausiai, ne tik jis, bet ir jo patį negalėtų pasakyti. Jeigu pas tą žmogų būtų nors kiek proto, tai jis gerai žinotų, kad "Laisvės" kooperacijos šėrai nėra kokių ten kūjagalvių kompanijų šėrai, kuriuos valdžia uždraudžia parduoti arba už parduavinėjimą traukia teisman.

"Laisvė" yra kooperacija ir šėrų kaip parduavinėjimą, taip ir atpirkimo arba dovanojimą ne tik direktoriai kontroliuoja, bet ir valdžia. Ir jeigu kas šėrą aukojo, tai jis tapo įtrauktas į knygas ir įlipintas atgal, iš kur buvo išduotas. Jeigu kam šėras atmokamas, jis vėl eina per knygas. Nei vienas šėras negali būt atmokėtas, jeigu jis atgal nesugrąžintas ir netampa vėl į knygas

įlipintas. Kada Baltrušaitis norėjo už savo šėrą pinigūs atsiimti, tai pirmiausiai jis turėjo šėrą atsiųsti, kurį reikėjo į tą vietą įlipinti, iš kurios buvo išduotas, ir tik tada jis gavo savo pinigūs, nes to reikalauja valdžia. Priešingai pasielgus, būtų taip, kaip su kūjagalvių šėrais.

Vadinasi, laisviečiai už jokius šėrus nei cento negali gauti, nes visi šėrai valdzios kontroliuojami, iš visų šėrų kasmet valdžiai reikia duoti apskaitą. Vienok jis gieda, būk laisviečiai už kokius ten šėrus susikrovę į savo kišeniūs pinigūs.

J. Baltrušaitis tankiai pripasakoja visokių nesąmonių, todėl jam reikia atleisti to žioplų laikraštis gavo tokių žinių, būk laisviečiai pavogė tuos šėrus ir į savo kišeniūs susidėjo, tai, veikiausiai, ne tik jis, bet ir jo patį negalėtų pasakyti. Jeigu pas tą žmogų būtų nors kiek proto, tai jis gerai žinotų, kad "Laisvės" kooperacijos šėrai nėra kokių ten kūjagalvių kompanijų šėrai, kuriuos valdžia uždraudžia parduoti arba už parduavinėjimą traukia teisman.

"Laisvė" yra kooperacija ir šėrų kaip parduavinėjimą, taip ir atpirkimo arba dovanojimą ne tik direktoriai kontroliuoja, bet ir valdžia. Ir jeigu kas šėrą aukojo, tai jis tapo įtrauktas į knygas ir įlipintas atgal, iš kur buvo išduotas. Jeigu kam šėras atmokamas, jis vėl eina per knygas. Nei vienas šėras negali būt atmokėtas, jeigu jis atgal nesugrąžintas ir netampa vėl į knygas

Kooperacijos turtas priklausosi visiems jos nariams, o ne kokiems ten bosams, kaip kad "Darbininkų Tiesos" ir "Naujienų" peckeliai sako.

"Laisvės" kooperacijos "bosai" neturi ne tik tūkstantinių, bet ir šimtinių šėrų; jų šėrai neperviršija \$40, ir jie nereikalauja iš kooperacijos metinių dividendų, \$6,000 šėrais, kad vėliaus visą įstaigą pasigriebs, kaip kad daro "Naujienų" bosai. Taipgi "Laisvėje" dirbantieji darbininkai nesudaro didžiumos direktorių, nes iš dvylikos direktorių tik trys yra "Laisvės" darbininkai ir todėl negali ten bosauti. Pagaliaus, "Laisvės" bosai negauna po šimtą dolerių į savaitę algos, bet dirba už 30 dolerių ir todėl jie nesiprovoja, nei na į teismus už tas vietas, kaip kad "Naujienų" bosai daro. "Laisvės" bosai nepriklauso prie kapitalistinių įstaigų, kovojančių už sūtriuškinimą darbininkų unijų, kaip kad "Naujienų" bosai priklauso, ir todėl jų savaitinė alga negali iš kitų šaltinių pasididinti. "Laisvės" bosai neturi prisipirkę namų, automobilių, kaip kad "Darbininkų Tiesos" ir "Naujienų" peckeliai turi.

"Laisvės" bosai nėra nei daktarais, nei advokatais, nei visokių kompanijų prezidentais, kurie gautų iš kooperacijos algą, o paskui kitur dirbtų, kaip kad "Naujienų" bosai daro. Ir tuo tarpu tie gaivalai drįsta "Laisvėje" dirbančius darbininkus vagimis vadinti!

V. P.

BABILIONIJOS IR MŪSŲ DIENŲ DIEVAI

Pennsylvanijos Universitete Philadelphiaj profesorius Edward Chiera išskaitė seną babiloniečių raštą ant lentelės, kuri yra virš 4,000 metų senumo. Ji padaryta apie 2,100 metų prieš Kristų. Ant jos surašyta pasikalbėjimas dievo su žmogum. Dievas kaltina žmogų neištikimybėje, neteisėtame išigijime žinojimo ir dėvėjime drapanų, kas irgi buvo pasekmė žmogaus žinystės. Kalbama ir apie žmogaus išvaymą iš rojus į tyrus, kur jis turi sunkiai dirbti. Žmogui taipgi primetama troškimas būti lygiu dievams, bet jis nebūdamas už tą, tik dievas jį verčia apsiginti, išsisteisinti.

Pasikalbėjime babiloniečiai pasirodo, kaip Prometėjus—kriminalistas dievo supratime, bet geradaris žmogaus supratime.

Pasakiškas žaltys, kuris sugundė Jievą valgyti obuolį, čia pasirodo kaip žmogaus prietelius, o ne priešas, kaip kad šventraštis jį įkaltina.

Lentelė atvežta iš Nipur Knygyno (Nipur buvo senovės Babilonijoj šventas miestas). Užrašai yra samarianų kalboj.

Įdomus dalykas, kad senovės dievai, kaip ir mūsų dienų dievas, draudė žmonėms išigijimą žinojimo-mokslu be jų leidimo.

Babiloniečių dievas (ne-

pasakoma kuris; jie turėjo daug dievų) barą žmogų išigijimą žinojimo, už dėvėjimą drapanų ir kitus nadingus žmogų dalykus. Graikų dievai žiuriai nubaudė didvyrį Prometėjų, kuris mokino žmones dailės ir atnešė, paėmęs nuo dievų, ugnies ir davė žmonėms. Dievai už tai jį prikaltė prie Kaukazo kalno, kur erelis kasdien išledavo jam kepenis, bet per naktį jos vėl ataugdavo. Mūsų dienų dievas, kaip jo tarnai kunigai jį perstato, irgi yra didelis priešas žmonių apsvietos ir gero gyvenimo. Dievo tarnai ir šiandien barą žmones už stengimąsi išigyti žinojimo, jei tik tai yra ne jų dėvė leista. Jie skelbia, kad geras gyvenimas yra nusidėjimas, ir mokina žmones skursti, vargingai gyventi.

Dievai, vadinasi, visuomet buvo nedraugingi žmogui, o juo toliau, tuo jie darosi žiauresni. Tik dabar jie silpnesni. Seniau jie galėjo nubūti žmogui, prikaldami prie uolos, o dabar to jau negali padaryti, tai jų tarnai gaudina amžina ugnia po mirties. Be to, dievai dabar daug poniškesni. Seniau jie ateidavo ant žemės ir pasikalbėdavo su žmonėmis, o dabar visur, ant kiekvieno žingsnio, turi savo tarnus kunigus.

Kaip babiloniečių pasikalbėjimas su dievu, taip Prometėjus ir jo baudma yra tik išivaizdinimas, išsraujta pasaka; bet juk ir visoki dievus yra vien išvaizdinimas, mas, pasaka. Skurumas

JACK LONDON.

GALINGOJO SPĖKA

(Tąsa)

Bet atsirado savi keblumai. Kaip ir paprastai, jie prasidėjo delei moterų. Neturintieji savų moterų savinos kitų moteris, ir delei to buvo tarp vyrų nemažai mustynių; kartis nuo karto vienam kitam sutrindavo galvą arba pėrvarydavo ragotinę per krutinę. Kartą vienam vyrui esant ant sargybos, kitas pavogė jo pačią, tai buvusis ant sargybos sugrižo kautis. Paskui ir kitas sargas pabugo, kad kas jo pačios nepaaimtų ir taip pat parėjo namo. O su tais dešimčia gincluotų vyrų irgi buvo keblumas. Jie dažnai susimušdavo ir vieni bėgo iš sargybos vietos, o kiti juos vijosi.

Tokiu būdu padermė nustojo ir sargybos ir organizuotos spēkos. Ir taip mūsų spēka paoro. Tada mes vėl susirinkome ir padarėme įstatymus. Aš tada dar buvau tik valkas, bet gerai tai atsimenu. Mes priėjome prie to, kad norint būt galingais, turime nesimūsti tarp savęs, ir padarėme įstatymus, jog, kuris užmuš kitą, jį padermė užmuš. Padermė kita įstatyma, jog, kuris pavogs kito pačią, jį padermė užmuš. Mes taipgi pareiškėm, kad, kuris, būdamas galingu, naudos savo galią nuskriaudimui savo padermės narių, jį padermė užmuš, kad jo jėga nešėtų blogo padermėi. Nes jeigu bus leidžiama jam skriausti kitus, jie pradės bijoti ir taip padermė krikis, o mes tada būtume vėl taip silpni, kaip tuomet, kada mėsaėdziai buvo užpuolę mus ir užmušė Buuh.

Krumpliakaulis buvo tvirtas vyras, labai tvirtas, ir jis nepaisė įstatymų. Jis žinojo tik savo spēką. Jis pasiėmė Varlekausio pačią. Varlekausis bandė atsilaukyti, bet Krumpliakaulis sudavė jam galvą. Bet čia Krumpliakaulis užmiršo, kad mes visi vyrai jau sujungėme savo spēkas. Ir jį užmušėme prie pat jo medžio, ir pakorėme jo lavoną ant medžio delei parodymo kitiems, kad įstatymai galingesni už bile vieną žmogų.

Paskui, vienok, irgi buvo daug visokių keblumų, nes, žinokite: Ožkabėgi, Geltongalvi ir Tamsosbijas, kad sudaryti padermę yra labai sunku. Buvo daug dalykų, mažų dalykėlių, delei kurių buvo sunku susaukti vyrus bendrai pasitarti. Mes laikėme tarybas rytais, vidurdieniais, naktimis ir vidurnaktiais. Labai mažai laiko turėjome įieskotiimui maisto, nes taryba visuomet

turėjo darbo; tai paskirti naujus sargas, tai aptarti kiek duoti maisto tiems vyrams, kurie apsiginklavę saugojo padermę nuo užpuolėjų.

Mums reikėjo viršininko, kuris visai bū liktų, sutvarkytų ir praneštų tarybai. Ir mes paskyrėme Tinkantinį viršininku. Jis buvo tvirtas vyras ir kada supykdamas, tai staigiai kaip laukinis katinas.

Vėliaus tie dešimtis vyrų, ką saugojo padermė buvo pastatyti budovoti akmeninę sieną aplink klonio staurumą. Moterys ir didesni vaikai jiems padėjo, taipgi padėjo ir kiti vyrai, kurie buvo padirba. Po to, visi vyrai ir moterys atėjo iš savo būdų medžiuose kloniu, po žiemos priedanga ir čia pasidirbo iš žolų pastogės. Už to būdos buvo didelės ir daug geresnės už tuos vyrus arba budas medžiuose, ir čia jau visais buvo geriau gyventi, kuomet visi vyrai išsadirbo ir sudarė padermę. Kadangi siena ir vyrai gal buvo gera apsauga nuo užpuolėjų, turėjome daugiau laiko maisto įieskotiimui; turėjome daugiau maisto ir geresnio maisto, ir niekas nebuvo alkanas. Trikojis — jį taip vadino — delto, kad jam mažam buvo sulaukyta koka ir jis vaikščiojo su kriukiu — surado laukinių kukuruzų sėklų ir pasėjo jas namų. Jis taipgi bandė esti riebias, šaknis ir kitas augmenis, kurias rado kalnuose.

Kadangi iš viešos pusės mačios iš klonio sės siena, taipgi ir sargai, padarė gyvenimą geresniu, ir kad maisto pas mus nestovėjo, tai daugelis šeimynų, buvusių kalnuose, kur gyveno daugiau kaip laukiniai žvėrys, negu žmonės, atėjo čia gyventi. Ir naujienas išsiviečius, nes prisipildė nesuskaitoma daugybė žmonių. Bet pirm to, žemė, buvus pirmiausia laisva visoms, ir visiems priklausius, tapo padalinu. Trikojis tai pradėjo, kada pradėjo sėti kukuruzus. Bet didžiama mūs visi nepaisėme apie šėme. Mes manėme, jog pasidalinimas žemės ir padalinimas mas rubežiu akmenimis yra patyrimas. Mes turėjome pakankamai maisto, ir kogi daugiau maisto reikia? Aš atmenu, kada mudu su šėva pabėgome vojeje akmeninę tvora Trikojiui, o šia ul tai davė mums kukuruzų.

Tik keli žmonės suėmė visą šėmę, o delei daugiausia suėmė Trikojis. Kai kurio ir pasėjo žemės, vėliaus atidavė kitiems, gaudanti ul tai kukuruzų ir riebių šaknių ir malkų kėlių ir šėvų, kurias žemės savininkai gavo nuo žmogų kukuruzus. Ir čia mes pirmiausia apsidirėjom, kad visa žemė pateko kėliu raudumui.

(Toliaus bus)

Vertė J. P. P.

tarp senovės ir mūsų dienų pasakos tik tame, kad prasi- dėjo įsivaizdinimas dievų ir pasakos apie juos betiksliai, o dabar jos pasakojama tam, kad bauginti milijonus pavergtųjų, laikyti pavergus jų prota, kad būtų lengviau išnaudoti jų spėkas, suimti jų darbo vaisius.

V.—s.

KORESPONDENCIJOS

KLaidos Attaisymas.

"Laisvės" num. 249 š. m. įsi- skverbė klaida koresponden- cijoje iš Nashua, N. H., po ant- galviu "Papeikimas ALDDL. 7-to Apskričio valdybai". At- spausdinta: "Laiškas rašytas finansų rašt. J. M. Karsonui." Turi būti: "Laiškas rašytas nuo J. M. Karsono" ir t.t. F. Venckus.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Margumynai.

Subatomis, kada tikta nėra kokių svarbesnių parengimų, laudies name atsibuna vakarė- liai su programu. Programa iš- pildo daugiausiai Lyros Choras, taipgi būna ir deklamacijos, ku- riomis geriausiai pasižymi Ro- bertas Vogoniukas (vaikas). Tas berniukas philadelphieci- us ne kartą ir ne du linksmo sa- vo monologais. Gerai, kad tē- vai lavina jaunuosius.

18 d. spalio atsibuvo Ged. Klubo susirinkimas. Tarp kit- ko buvo skaitytas ir laiškas nuo ALDDL. 47 kp. (to laiško ko- pija tilpo "L." No. 244 š. m.) Minėta kuopa kvietė Gedemino Klubą į viešas diskusijas Lie- tuvos klausime. Klubičiai lai- šką atmetė. Girdi, mes nieko nežinome apie valdžią, tat ir nestojame į viešas diskusijas. Jie bolševikai nori diskutuoti, tai tegul pasikviečia, čarnecki ir diskusuoja. Prastai, gerbia- mijai. Visą laiką irėmėte Lie- tuvos Seimą, valdžią, o dabar jau sakote, jog apie ją nieko nežinote. Vyrai, būtų milijoną kartų geriau, jei nesilėptumėte nuo viešų diskusijų, nes tuo- met pamatytumėte, kad tie, prieš kuriuos nutarėte kvies- ti šnipus, nėra tokie baisūs, ko- kiais jūs juos persitatėte. Jie (bolševikai) yra jūsų geriausi draugai!

Beje, buvo kalbama ir apie svetainės išrandavimą. Ne- kurie nurodinėjo, kad del dar- bininkų visai nerandavoti. Bet vienok didžiama balsavo už iš- randavimą bile kam, vaduo- damiesi biznio žvilgsniu. Klau- simas, ar valdyba pildys narių tarimą, nes ji jau papratus spjauti ant narių tarimų.

Taipgi pusiau lūpų nekuri- pasisakė, kad labai daug atsi- dėjo G. K. "pavaišinimas" kokių dviejų tuzinų policistų, kuriuos "kažin kas" buvo sukviets j A.D.P. L.S. 12 kp. prakalbās 8 d. spalio. Mat, policija, pasi- baigus prakalboms, per kurias ji neprileido bolševikų prie "ū- kariavimo svetainės" ir sukėlė- mo "revoliucijos" prieš Lietuvos valdžią, suvirto į klubą. Na ir žinoma... Klubo "smegenys" pasidė inėjimą, kad ateityje geriau kviesiti šnipus, o ne gu- zikuocius, nes gal tie bus man- dagiesni.

Tai jau čia yla išlindo iš mai- šo kas del policijos pakvietimo į darbininkų prakalbas. Nes kvietėjai nors neardžiai, bet visgi davė nariams suprasti, kad jiems nepigiai atsiėjo ap- sauga svetainės nuo bolševikų "ūkariavimo".

Volga.

DETROIT, MICH.

A.L.D.L.D. Agitacijos Mėnuo ir kitos žinutės.

Nors jau ne su didžiausiu entuziazmu, vienok ir šiais me- tais vietinė ALDDL kuopa, kaip kad daro kuopos kitų ko- lonijų, surengė prakalbas. Sa-

vitarpinė frakcinė kova, kuri kitose kolonijose jau užmiršta, pas mus dar praktikuojama. Kalbėjo drg. Bendoravičius iš Philadelphijos. Užduotį savo atliko gerai. "Opozicija" suži- nojus, kad ir jisai ne "jū", ir čia, tose prakalbose, rengtose ALDDL ir tik del ALDDL reikalų, nusprendė nusidė- vėjusią savo kovos taktiką pavartoti.

Po prakalbai prasidėda klau- simai, bet tokioje nešvarioje formoje ir gal su tokiais žė- mais tikslais, kad nekuri net viešai tuomi pasipiktino, kaipo žingsniu linkui provokacijos. Pradžia ir pabaiga dabar, kaip ir visuomet, buvo tame, kad tas Soluckis ten... (tai yra A. D.P.). Vakaro pirmininkas irgi mėgino kalbėtojui "duoti vė- jō", bet viskas niekais išėjo, juo labiau, kad keistai nukal- bėjo. Girdi, mes tai opozicija, o jūs (suprask, A.D.P. nariai), tai pozicija! Nė šis, nė tas iš tokių naujų terminų kalimų. Skleista literatūra, buvo kal- binama nauji nariai ir t.t. Tai įvyko spalio 19 d.

Gi spalio 22 tasai pats kal- bėtojas ir vėl čia kalbėjo; siuo- kartu varde Detroito Draugijų Sąryšio. Buvo renkama aukos Lietuvos kaliniams. Surinkta \$31.36.

Po pertraukai kalbėjo kada- se geras darbuotojas D. K. Bu- vo geras tada, kada gyvavo So- cialistų Sąjunga ir t.t., bet kuomet imperialistinis Europos karas išaukė naujus darbinin- kų klasei uždavinius, kuomet visi organizat darbininkai susi- rišo organizatyviais ryšiais su Rusijos draugais, nabagėlis D. K. kaip ir daugelis jam pana- šių, nesugebėjo pagauti naują veikimo taktiką; atsiliko. Atsi- menų šiandien labai puikiai tą dieną, kuomet 116 kuopos su- grįžė delegatai pranešė, kad jau mes dabar vadinamės Komu- nistų Sąjungos nariai, — atsi- menų, kaip D. K. tuomet verk- šleno, dejava. Po to visą lai- ką buvo užpakalyje judėjimo. Kartais zurėdavo, kartais ir viešai "puztu atsisodavo". Pastaruoju laiku paliko stačiai priešu obalsui "bendro fronto". Tiesa, turėdamas apokaną urėdą kooperatyve, mėgino su- daryti "bendrą frontą" su tu- lais šerinkais, bet kuomet iš- ten paluosuoto tapo, paliko vie- nas su savo diplomais.

Tai tipas, kuriam nė ideji- niam, nė ypatingiam gyvenime nesiseka; vis "trubeliai" ir "trubeliai". Kadaise pragarsėję savo at- žagareiviškumu "ekstra kairie- ji" Detroito jau nyksta, liko tik keletas. Ir tie likučiai D. K. siuo kart įspraudė už kal- bėtoją. Na ir nukalbėjo... Kaip sau norit, detroitiečiai, bet kuomet "Saryšis", susidedantis iš 11 draugijų rengia prakalbas protestui prieš Lietuvos buožių valdžią, kuomet susirinkusi pu- blika priėmė net 3 rezolucijas tame klausime vienbalsiai, kuomet karštai ragino tai daryti pirmasis kalbėtojas, d. Bendo- ravičius — leisti tokiam, atsi- prasant, rėksniui, vėliau "dur- nyti" publika, kam ji, girdi, tokiomis baikomis užsiima, — rašo niekam netikusias rezolu- cijas, tai yra jau daugiau, ne- gu kvaila.

Jeigu ir siuo kartu "ekstri- niai" manė politiniai pasipelnę- yti, tai pralaimėjo galutinai. To- kiu D. K. "revoliucioningumu" daugma pasipiktino.

Miesto tramvajų darbininkai bruzda. Mat pirmiau, kuomet juos operavo privatiniai kapi- talistai, konduktorai bei moter- manai turėjo savo uniją. Pa- ėmus miestui, ta uniją miesto "tuzai" idėjo į pečių... Dabar darbininkai subruzd ir reika- lauja, kad miestas su jais skai- tytųsi, kaip su organizuotu kūru. Siunčia delegaciją, bet kur tau... Visagalbi majoras nė nemano nusileisti.

Kadaise LMPS. 17 kp. "ek-

strinės" irgi krėsdavo spopus, suprantama, po direktyva savo "tavorščių". Joms nepatiko tūla M., kaipo simpatizatorė A. D. P. Surado neva kalbė, būk ji kuopos pinigūs "nuknia" ne, na ir pasidarbavus "tavoršči" Uršulei, suspendavo 6 mėne- siam. Bet dabar jau surasta dokumentai, kaip Deiruito krasoje, tarp ir Brooklyno, kad ji pasiuntus nuo visus pini- gus, ir kad "kairiųjų" faktai, būk ji dalį sau pasiliko, buvo tik biaurus melas, šmeižimas. Suspendavimą, šiaip taip nuė- nomė, bet ar ant ilgo, sunku pa- sakyti.

Keliaviminkas.

GARDNER, MASS.

Gardnerj gyvuoja sekancios kuopos, A.D.P. L.S. 40 kp. A. L.D.L.D. 53 kp. ir LMPS. 50 kp. Ir visos pusėtinai gerai laikosi ir turi nusirandavę klubo kambarius, tai yra, vie- tą laikyti susirinkimus ir lavi- tis.

Yra susitvėres Darbininkų Laisvės Choras, Ateities Ziedas, vaikučių choras ir jaunų vai- kučių mandalinų orkestra po vadovyste V. Visockio. Visos organizacijos gana puikiai gy- vuoja; rengia koncertus, šokius ir taip toliau.

LMPS. jau pradėjo mokintis teatrą "Motinos širdis". Ak- toriai deda pastangas, kad iš- mokus kuogeriausiai. Tai pu- ku.

D. L. Choras jau turi pasi- rinkę lošti veikalą "Praeties Sešėlis".

ALDDL. taip pat yra nuta- rus sulošti veikalą "Du Broliu". Tai yra svarbiausias veikalas iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Visos minėtos kuopos veikia sutartinai, be jokių kivirčių, už ką yra labai pagirtina.

Kada nusirandavome klubo kambarius, tuoj susitvėrė cho- ras ir pradėjo veikti. Pasekė- visais žvilgsniais geros. Tai mūsų tautininkai su klerikalais labai pavdyti, bet tas nieko jiems negelbsti. Jie pradėjo po visokius šunlapius rašinėti, kad klubo neteksime ir choras negalės gyvuoti ir t.t. Bet nie- ko negalėdami padaryti, apsi- daryto pliaukšti. Tai jau buvo vis pusė bėdos, tai vis buvo "iš- laukiniai priešai. Bet dabar

Laike pertraukos buvo renkamos aukos Michigano draugams. Surinkta \$13.75. Taipgi daug literatūros ispar- duota.

atsirado apie pora iš mūsų pa- čių draugų, kurie pradėjo kelti visokias nesamones ir kenkti veikimui. Nieko nelaukus liko- si prašalinti iš svarbesnių vie- tų, ir dabar viskas tvarkoj.

Negana to, kad triukšmadar- iai likosi prašalinti iš svarbes- nių vietų, kad jau neturi galės trukdyti darbą, bet jie pradėjo rašinėti visokias nesamones "Darbininkų Netiesoj". Štai kokios nesamones yra rašoma. Paskutiniame to šlamšto nume- ryje korespondencijoj iš Gard- nerio rašoma, kad K. Burė no- rėjęs sumušti F. Mazolį kliu- be. Ir taip ten visokių nesam- oniu prirašyta. Tikisi žmo- nelės, kad su tuo atsieks sau tikslą, bet ir čia apsirinka. Gardnerieciai.

CLEVELAND, OHIO.

Mūsų Margumynai.

8 d. spalio Mirtos choras sta- tē veikalą "Buožės". Iš lošęjų vieni sulošė neblogiausiai, kiti — prastai, ir vieni ir kiti bū- tų atlikę geriau, jei būtų turė- ję žesierijų prityrusj scenoj. Žmonių atsilankė nemažai. Tik buvo keistumu, kad per per- traukas, tulos moterys "darba- vosi" atkalbinėdamos kitas mo- teris nesirašyti į LMPS. 24-tą kuopa, kurios yra linkę įsirašy- ti. Tai labai smerktinas pasi- elgimas.

9 d. spalio A.D.P. L.S. 26 kp. buvo surengus prakalbas. Kal- bėtojas buvo iš New Yorko. Pirmu atveju kalbėjo apie šios šalies darbininkų judėjimą ir jo krypsinį į gerąją pusę. Pa- lietė ir Profesinų Sąjungų Svetimo Lygą, sykiu ir Dar- bininkų Partija. Antru atveju kalbėjo apie Lietuvos valdžią ir darbininkų judėjimą Lietu- voje. Taipgi prisiminė apie re- gistraciją. Jo prakalba paten- kio visus, išskyrus pusę tuzi- no nenuoramų, kurie šoko prieš kalbėtoją su "klauskimais". Bet buvo skanaus juokio publikai, kada jie gavo į kailį ant jų "klauskimų". Tie vyrai yra ne iš prastųjų. Jie yra "labai smart". Ant prakalbų atėjo susitarė.

Laike pertraukos buvo renkamos aukos Michigano draugams. Surinkta \$13.75. Taipgi daug literatūros ispar- duota.

Pradėk Dabar Pirkti MAGNOLIA ir STAR PIENA IR TAUPYK LEIBELIUS, KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar, Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS. 236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00. Aikšlai ir teisingai aprašy- ta visas vyro lyties gyvenim- as; lyties organai ir jų vei- kimas; lyties ligos ir kaip jų išsigaugoti; suaugusių; pros- titucija; apsvėdimas ir šei- myninis gyvenimas; kaip ai- škinti vaikams lyties apsi- reikšimas ir t. t. ir t. t. Tai tik saminėjimas kelių iš dau- gybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškina. Klek- vienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y. DOVANOS. Visiems, kurie pirks šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridedami įvairių knygelių vertės 60c. Kurie pirks bilė, kurią vieną knygą, gaus dovanai knyge- lių vertės 20c. Pasiskubinkite!

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue SPECIALISTAS IVAIRIŲ VYRU, MOTERY IR ODOS LIGŲ

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA 229 BEDFORD AVE., Kamp. N.4-tos Gatv.

Jeigu Jus Kenčiate Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neveikimo, inkstų arba puslės nesmagumu, Reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suirimą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas.

A. Stankus Geriausias Lietuvių GRABORIUS 1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pastirkimu, mafu įnešimu ir prietaisiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuos priemiestuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, Su, Brooklyno ir C. Brooklyno.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y.

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1303 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL.

Automobilių Mokykla AREA 146 W. 56th STREET New York City

KAS NORIŲ PIGIAI PIRKTI NAMĄ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co.

J. GARŠVA 2320 Greenpoint Telephone 2320 Greenpoint

VISŲ ŽINIAI Geriausias Williamsburgo RUSIŠKOS IR TURKISHOS MAUDYNĖS 174 So. 1st St. netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Ar Nori, kad Lietuvos Valdžia Uždėtų ant Jūs Nelaisvės Pančius?

Lietuvos valdžia išleido įstatymą, kad užregistruot visus Lietuvos piliečius, gyvenančius užsienyje. Užsiregistravę turės užsimokėti po 10 dolerių netus ir turės išsiimti cariskius pasportus. Ar jums patinka, kad Lietuvos valdžia, būdama tūkstančių mylių, uždėtų ant jūsų tokius nelaisvės pančius? Jei nenori tu pančių, tai eik rytoj į masinį protesto širinkimą, kuris įvyks New Jazs svetainėje, kampas Grand Havemeyer gatvių. Kąbės albtotojai nuo kelių sriovių.

Komisijos Narys.

Temykite.

A.D.P. L.S. 1 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. lapkričio, Emire svet., Lorimer ir Ten Eyck St., Brooklyne. Šis susirinkimas yra svarbiausias už visus kitus. Todėl, draugai ir draužės, nepraleiskite šio susirinkimo. Ysiti turite būti, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarstamui.

Org. J. P. Vaitaitis.

Iš A.L.D.L.D. 1 kp. Vakarėlio.

Pareitos subatos vakare, Emire svetainėje buvo ALDLD. 1 topas pasilinksminimo vakarelis.

Žmonių atsilankė daugiau, kaip 100.

Programa buvo šitokia: palelės H. Aušriūtė ir M. Česnavičiūtė sudainavo duetas: "Skambančios Stygos", "Ką ročiūtė Padarei?" ir "Plaukia aivelis". Paskui sekė Aušriūtės dainos: "Ai Kas?" ir "Ba..." is "Bailus Doktoras". Česnavičiūtė sudainavo solo: "Kad aš į Kaimietę Galėčiau avirsti" ir "Užklotais Debelais". Česnavičiūtė ir Aušriūtė turi labai gražius ir išlavintus balsus. Jų dainavimas ir solo ir luety žavėte žavėjo susirinkusią publiką. Jas žmonės atkarotinai šaukė (dėly plojimais) aiinuoti antra, trečia, ketvirtą sykį.

Drg. H. Jeskevičiūtė pasakė prakalbėlę apie ALDLD. reikalus, ir nurodinėjo jos reikšmę lietuvių tarpe.

Be to, žinoma, buvo šokių ir udimų.

Paprastai į tokius vakarėlius idavo susirenka beveik vieni išų partijiniai žmonės. Bet šį sykį buvo bent pusė pašalinių, lar nepažįstamų.

Kiek teko patirti, visa publika buvo patenkinta.

Liks kiek tiek pelno ALDLD. kuopai.

Ten Buvusi.

Iš National Biscuit Co. Dirbtuvės.

Si dirbtuvė randasi West Side, New Yorke, tarp 9-tos ir 11-tos Ave. Joj dirba daugiau kaip 20,000 darbininkų. Joj išdirbama "krekės" (visokie pyragaičiai).

Tur būt nei vienoj dirbtuvėje nėra darbininkai taip išnaudoti, kaip čia. 1916 metais, nepakęsdami blogų sąlygų, darbininkai pradėjo organizuotis į uija. Rodosi, kovo mėnesy, 16 metais, paskelbė streiką, iris likosi pralaimėtas. Nuo laiko bosų žiaurumas pasitino dvigubai. Karo laiku, iš negalėjo pakankamai gaudarbininkų, tai kompanija išimylėjo" ant darbininkų—dė 8 darbo valandas į diena, subatomis tik iki pietų. Kur darbininkas išdirbo pilną aite, tas gavo \$2.00 bonu. Iet štai karas pasibaigė. bininkų atsirado didelis čius įješkančių darbo, idant kius gyvybe. Tad ir National Biscuit kompanija nu-

mušė darbininkams po 25 nušimtį ir panaikino bonus. Prievertė dirbti subatomis iki ketvirtai ir penktai valandai po pietų. Pasipriešinimo jokio nesutiko, nes darbininkai neorganizuoti.

Dabartiniu laiku, kada darbdavis priima darbininką, tai žiūri, kad būtų diktas ir stiprus, iš kurio būtų galima daugiau pasinaudoti. Tokiam darbininkui duoda \$20 į savaitę. Kuris darbininkas menkesnis, tokiam moka \$18 į savaitę. Kuris gauna \$20 savaitei, tą pastato prie pečiaus "krekų" kepti; jis per dieną negali nekurs atsitraukti. Jeigu nori vandens atsigerti, turi prašyti kito, kad tave paleistų. Du kepejai turi iškepti nuo 70 iki 90 bačkų miltų per dieną.

Kažka maujas darbininkas pradeda dirbti, jam sakoma, kad reikės dirbti 8 val. Bet taip nėra — kiekvieną dieną dirbi viršlaikį. Jeigu išdirbi valandą daugiau, tai už pusę gauni mokėti, o kita pusė kompanija pasilaiko. Jeigu kuris darbininkas pareikalauja užmokėti už visą laiką, tai gauna užmokėti atleidimu nuo darbo.

Taigi, darbininkai ir darbininkės, kada valgote "krekės", tuos saldžius pyragaičius ir gėritės jų skonių, visuomet atmintkite, jog tai yra pagaminti darbininkų, kurie ubagišką uždarbį gauna ir iš jo negali tinkamai gyventi prie dabartinės brangenybės.

Kompanija turėjo pelno per metus 75 nuosimčius. Tai yra milžiniška krūva pinigų. O darbininkai nei \$1,000 per metus nepadaro. Tat kur lygtybė? *Viską Patyres.*

Amerikos Laivai Negali Gabenti Degtinės.

Amerikos laivai yra Amerikos teritorija visam pasauliui, kur tik randasi. Tokiu būdu jie turi prisilaikyti Amerikos įstatymų. Sulig prohibicijos įstatymo, Amerikos laivai negali gabenti degtinės, kur jie neplauktų.

Taip išdėstė patvarkymą federalis teisėjas Learned Hand, atmesdamas International Mercantile Marine ir United American Lines reikalavimą indžionkšino prieš generalio prokuroro Daugherty patvarkymą, kuris draudžia Amerikos ir kirtų šalių laivams plaukti Amerikon su degtine.

International Mercantile Marine kompanijos advokatas pareiškė, kad kompanija kreipsis tuo klausimu prie Jungtinių Valstijų Augščiausiojo Teismo. Jei Augščiausias Teismas taip pat nuspręs, kaip teisėjas Hand, tai tada jau kompanija nebegalės gabenti degtinės savo laivais.

New Yorke Darbininkai Nori Debatų su Gubernatorium Milleriu.

Centralinės Amatų ir Darbo Tarybos Nepartinės Kampanijos Komitetas išleido pasaukiamą gubernatoriui Nathan L. Milleriui, kad jis stotų debatuotų Valstijos Darbo Departamento vedimo klausime su atstovu organizuotų darbininkų. Jie kviečia Millerį į debatus, o demokratų kandidatą į gubernatorių — Alfred E. Smith'ą — remia, kad jis būtų išrinktas vietoj Millerio. Tai vis geltonųjų unijos vadų manevrai.

bernatorius — Alfred E. Smith'ą — remia, kad jis būtų išrinktas vietoj Millerio. Tai vis geltonųjų unijos vadų manevrai.

VIETINIAI PRANESIMAI

VIETOS LIETUVIŲ ŽINIAI. Šiuomi pranešu, kad aš ir vėl laiku ta pati restorana po No. 475 Grand St., Brooklyn, N. Y. Dabar viskas naujai įrengta, gaminama geriausias valgiai. Todėl meldžiu savo senus kostumerius atsilankyti, būsite užganėdinti.

Su pagarba,
J. Ruktelis,
REPUBLIC LUNCH
475 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(253-256)

SKAITYK IR TĖMYK! Šiuomi pranešu, kad aš atidariau "stationary" krautuve, kurioj užlaikau įvairių laikraščių, knygų, cigarečių ir įvairių daiktų. Taigi meldžiu kreiptis pas mane. Patarnavimas kuogeriausias.
A. STRUMINSKAS,
242 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(250-256)

PARDAVIMAI

PARSDUODA kriaučiškas štoras su 6 mašinom, žviesas, ant kampo. Geras dėl gero kriaučiaus. Atsišaukite greit.
S. Zubovich,
176 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.
(253-255)

PARSDUODA grosernė ir delikatosen. Biznis gerai eina. Parduomo priežastis—nesutikimas su partneriu. Atsišaukite į "Laisvės" ofisą.
(253-258)

KAS NORITE PIRKTI Grosernė, gerai įtaisyta, randa pigi. Atsišaukite į "Laisvės" ofisą.
(254-256)

REIKALINGA

REIKALINGA moteris prižiūrėjimui vieno trijų metų vaiko. Apie užmokestį susitarimas. Atsišaukite tuojau.
J. Vilkdanov,
140 Manhattan Ave., Room 5,
Brooklyn, N. Y.
(253-258)

Reikalingos merginos ir moterys prie nuolatinio darbo. Gera mokestis.
Berth Levi and Co.
242-244 So. 1st St., Brooklyn.
(255-260)

Reikalingos merginos ir moterys prie nuolatinio darbo. Gera mokestis.
Berth Levi and Co.
242-244 So. 1st St., Brooklyn.
(255-260)

Geriausi Cigaretai

TELEPHONE: STAGG 8832.
Dobrovolskis & Radzevičius

GRABORIAL-UNDERTAKERS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAL.
IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.
456 LORIMER STREET
tarp Grand ir Maujer gatvių
BROOKLYN, N. Y.

Pasarga Detroito Lietuvia ms Darbininkams
Čia randasi dvi lietuviškos apšilimo, kuriose galima pirkti valstus daugis prieinamoms kainoms, negu kur kitur, ypač dabartiniame križio laike.
M. A. KISHON,
Aptiekortis Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE ir 8046 CHENE ST. — DETROIT.

LIETUVOS PINIGAI KALĖDOMS

Nuo Spalio 1, 1922, Lietuva įvedė savus pinigus, vadinamus LITAI, ir todėl nuo dabar pinigų siuntimas į Lietuvą skaitysis LITais, kurių kursas su nustatimu yra sekantis:

50 Litų — \$06.00	300 Litų — \$ 34.50
100 Litų — \$11.75	400 Litų — \$ 44.00
150 Litų — \$17.50	500 Litų — \$ 55.00
200 Litų — \$23.50	1000 Litų — \$108.75

Laivakortės iš New Yorke į Kauną \$105.15.
Laivakortės iš Kauno į New Yorke \$106.00.

Afidavital parsiųvietimui giminių ir draugų į Ameriką, Igaliojimai, Akčiai su užtvirtinimu Lietuvos Astatovybės. Visados adresuokite:
P. MIKOLAINIS
53 HUDSON AVE., BROOKLYN, N. Y.

DR. J. VITKUS
GYDYTOJAS CHIRURGAS
1286 Norwood Rd.
CLEVELAND, OHIO.

"111" cigaretai

Jie yra GERI! 10¢
Pirk šiuos cigaretes ir suėdyk pinigus.

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

PAIN-EXPELLER

Valstžehulis užmp. S. V. Pat. Oūsas.
Žiūrėk, kad gautum tikrai įgarsuį per daugiau kaip 50 metų.
Reikalauk, kad turėt(į Karo (Anchor) Valstžehulį.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA.
Salės dėl Bally, Koncertų, Bunkietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stelišis su naujaisiais įtaisymais. Keturiolika bolų alleys.
KAINOS PRIEINAMOS.
949-959 Willoughby Av.
Tel. 3842 Stagg.

Phone Stagg 6012.

W. WARREN
(V. VARINSKAS)
WELDING & AUTO REPAIRING

101 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbusių automobilius, pripildome visokius išdirbusius cilindrius, nešdirint, kokio didžio ir kaip išdile jie nebūtų. Darbą atliekame su naujaisiais mašinų įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas vėžes, kuriose yra lygis, kaip iš orbenės nupirkto.

VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEINAMOS.
Reikalau esant visuomet kreiptis augščiaiu nurodytu adresu.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS.
nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikalus įvairiomis spalvomis. Atnaujinama senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

CAFE and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUTKIAUSI VIESBUTI PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIRUS UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI.
CHRISTIAN LUTZ
418 LORIMER STREET,
BROOKLYN, N. Y.

DETROIT'O KRIAUCIUS
Darau siutus, overkotus ir futras pagal naujausia madą. Materijos geros ir didžiausiam pasirinkime. Darbas garantuotas. Kainos nebrangios. Atsilankykite visi.
JUOZAS LAUKYS
2238 Caniff Ave.
HAMTRAMCK, MICH.

LIETUVISKA AKUSERKA
Marijona Tamkienė
Baigusi mokslą New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGŲ. Darbą atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare.
429 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 6731.

Telefonai: Stagg 2570, Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDER'S
APTIEKA
Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpildomi atydziai ir patyrusių aptiekorių GERIAUSIAS PATARNAVIMAS
500 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENIAUSIA ISTAIGA) Kępa geriausią duoną iš čystų ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreiptis į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus.

Savininkai
W. Masiulevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

Phone: 4711 Market.
Smith's Furniture Co
VISŲ LIETUVIŲ ŽINIAI
Didžiausia lietuviška rakandų (furniture) krautuvē gyvuojanti jau 9 metai sumanė pritraukti kiekvieną lietuvi prie tos krautuvēs, parduodant šėrus. Šėrai parsiaduoda po \$50.00. Mūsų krautuvēj yra geriausias rūšies rakandų ir už pigią kainą. Rakandus pristatom visur, visai veltui. Naulokites progą, pirkdami rakandus ar šėrus. Del platesniu žinių kreipkitės laiškais ar ypūtiškai.

SMITH'S FURNITURE CO
54 Academy St
NEWARK, N. J.

Phone Cypress 3930.

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Pulkianis, LIETUVISKA VIEŠBUTI kamina geriausius užmėdinus, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Avaziavosi į East New York, niėavosi į met neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue,
Brooklyn, N. Y.
(East New York)

SMITH'S FURNITURE CO
54 Academy St
NEWARK, N. J.

TANKIAI PAS KIEVIENA TAI KLAUSIMAS, KURIS KYLA:
"Kur aš galėčiau surasti Dentistą, kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

Į tą klausimą atsako daktarai
L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE
Dentistai
2th BROADWAY
netoli Roehling St.
BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS
GRABORIUS

272 BERRY STREET,
BROOKLYN, N. Y.

Dabar laikysiu tik VIENA foto grafijų Studiją po namais, 579 GRAND STREET, Brooklyne. Toliau su visais foto grafijų reikalais kreipkitės pas šiuo adresu:
MOTIEJUS KICHAS
Lietuvis Fotografas
579 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prie pat Lorimer St. ant Vakarų štoro.
Telephone Stagg 4032.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra

Muzikos JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET.
Netoli Lorimer St.
Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE.,
Netoli Clay St.,
Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.,
Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose.
Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIŲ LIETUVISKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFIUI

\$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėsių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

LIETUVISKOS ROLES TAVO PIANUI

\$1.50 į savaitę \$2.00 į savaitę \$2.50 į savaitę